

ETS 80

SURNUKEHADE ÜLEANDMISE LEPING

Koostatud Strasbourgis, 26. oktoobril 1973. a

Allakirjutanud Euroopa Nõukogu liikmesriigid, võttes arvesse suurenevat vajadust lihtsustada surnukehade rahvusvahelise üleandmisega seonduvaid formaalsusi; pidades silmas, et ka nakkushaigusest põhjustatud surma korral ei ohusta surnukehade üleandmine tervist, kui kirst on õhukindel ning võetud on muid vajalikke meetmeid, on kokku leppinud järgmises.

Artikkel 1

1. Lepinguosalised kohaldavad omavahelistes suhetes käesoleva lepingu tingimusi.
2. Käesoleva lepingu tähenduses tuleb surnukeha üleandmist mõista kui inimese põrmu rahvusvahelist vedu lähteriigist sihtriiki. Lähteriik on riik, kust üleandmine on alguse saanud; väljakaevatud põrmu korral on tegemist riigiga, kus on toimunud matused. Sihtriik on riik, kus surnukeha transpordi järel maetakse või tuhastatakse.
3. Lepingut ei kohaldata tuhastatud põrmu rahvusvahelisele veole.

Artikkel 2

1. Leping sisaldab maksimaalseid nõudeid, mida võib lepinguosalisele kohaldada surnukehade saatmise, transiidi või vastuvõtmise suhtes.
2. Lepinguosalised võivad erijuhtudel kahepoolse kokkuleppe või ühisotsuse alusel kehtestada lihtsustatud korra surnukehade üleandmiseks piiriäärsetel aladel. Kokkuleppe või otsuse kohaldamiseks küsitakse iga kord kõigi asjassepuutuvate riikide nõusolekut.

Artikkel 3

1. Surnukeha üleandmise alus on saatedokument (*laissez-passer*), mille on väljastanud lähteriigi pädev asutus.
2. Saatedokument sisaldab vähemalt seda informatsiooni, mis on ette nähtud lepingu lisa olevas näidises. Dokument on koostatud selle riigi ametlikus keeles või ühes selle riigi ametlikest keeltest, kus ta on välja antud, ning ühes Euroopa Nõukogu ametlikus keeles.

Artikkel 4

Nii sihtriik kui transiitriik võivad nõuda ainult surnukeha saatedokumenti (*laissez-passer*) ja dokumente, mis on ette nähtud rahvusvaheliste transpordialaste konventsioonide ja kokkulepetega või surnukehade üleandmist käsitlevate tulevaste konventsioonide ja kokkulepetega.

Artikkel 5

Saatedokumendi (*laissez-passer*) väljastab lepingu artiklis 8 nimetatud pädev asutus, kes kinnitab, et:

- a) on järgitud surnukeha üleandmise ning vajaduse korral ka matmise ja väljakaevamise kohta lähteriigis kehtestatud meditsiini-, tervishoiu- ja haldusnõudeid ning õigusnorme;
- b) põrm on asetatud lepingu artiklite 6 ja 7 nõuete kohasesse kirstu;
- c) kirst sisaldab ainult saatedokumendis (*laissez-passer*) nimetatud isiku põrmu ning üksnes selliseid isiklikke asju, mis maetakse või tuhastatakse koos surnukehaga.

Artikkel 6

1. Kirst peab olema õhukindel ja selle sisemus imavast materjalist. Kui lähteriigi pädev asutus peab vajalikuks, peab kirstu paigaldama filterseadme, et tasakaalustada sisemist ja välimist survet. Kirst võib koosneda:

- i) vähemalt 20 mm paksuste külgedega puidust väliskirstust ning hoolikalt tinutatud tsingist või muust isehävinevast materjalist sisekirstust;
  - ii) vähemalt 30 mm paksuste külgedega ühekordsest puitkirstust, mis on vooderdatud tsinkpleki või muu isehävineva materjaliga.
2. Kui surma põhjuseks on nakkushaigus, mähitakse surnukeha antiseptilise lahusega immutatud linasse.
  3. Lõigetega 1 ja 2 ei ole vastuolus nõue kindlustada õhu kaudu transporditav kirst filterseadmega või kui see ei ole võimalik, siis tagada kirstu vastupidavus muul viisil, mille on lähteriigi pädev asutus tunnistanud piisavaks.

Artikkel 7

Kui kirstu veetakse tavalise saadetisena, pakitakse ta nii, et see ei meenutaks enam kirstu ning saadetisele tehakse märke hoolika ümberkäimise kohta.

Artikkel 8

Lepinguosaline teeb lepingu artikli 3 lõikes 1, artiklis 5 ning artikli 6 lõigetes 1 ja 3 nimetatud pädeva asutuse määramise teatavaks Euroopa Nõukogu peasekretärile.

Artikkel 9

Kui üleandmine puudutab kolmandat riiki, kes on 10. veebruari 1937.a «Surnukehade vedu käsitleva Berliini kokkuleppe» osaline, võib käesoleva lepingu osaline nõuda teiselt lepinguosaliselt selliste meetmete võtmist, mis on Berliini kokkuleppe osalisele vajalikud selles kokkuleppes ettenähtud kohustuste täitmiseks.

Artikkel 10

1. Leping on allakirjutamiseks avatud Euroopa Nõukogu liikmesriikidele, kes võivad saada selle osaliseks:
  - a) lepingule ratifitseerimis- või vastuvõtmisreservatsioonita alla kirjutades või
  - b) kirjutades alla ratifitseerimis- või vastuvõtmisreservatsiooniga, millele järgneb ratifitseerimine või vastuvõtmine.
2. Ratifitseerimis- või vastuvõtmiskirjad deponeeritakse Euroopa Nõukogu peasekretäri juurde.

Artikkel 11

1. Leping jõustub ühe kuu möödumisel päevast, mil nõukogu kolm liikmesriiki on artikli 10 kohaselt saanud lepinguosaliseks.
2. Liikmesriigi suhtes, kes kirjutab lepingule alla hiljem ilma ratifitseerimis- või vastuvõtmisreservatsioonita või kes ratifitseerib või võtab lepingu vastu, jõustub see allakirjutamisest või ratifitseerimis- või vastuvõtmiskirja deponeerimisest alates ühe kuu möödumisel.

Artikkel 12

1. Pärast lepingu jõustumist võib Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee kutsuda mitteliikmesriike sellega ühinema.
2. Ühinemiskiri deponeeritakse Euroopa Nõukogu peasekretäri juurde ja ühinemine jõustub deponeerimisest alates ühe kuu möödumisel.

Artikkel 13

1. Lepinguosaline võib alla kirjutades või ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või ühinemiskirja deponeerides täpsustada territooriumi või territooriumid, mille suhtes lepingut kohaldatakse.
2. Lepinguosaline võib oma ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või ühinemiskirja deponeerides või hiljem Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetavas deklaratsioonis teatada, et ta kohaldab lepingut ka deklaratsioonis täpsustatud muule territooriumile või territooriumidele, mille rahvusvaheliste suhete eest ta vastutab või mille nimel on tal lubatud kohustusi võtta.

3. Eelmiste lõigete kohaselt tehtud deklaratsiooni võib selles nimetatud territooriumi suhtes artiklis 14 sätestatud menetluse kohaselt tagasi võtta.

Artikkel 14

1. Leping kehtib tähtajatult.
2. Iga huvitatud lepinguosaline võib lepingu denonsseerida Euroopa Nõukogu peasekretärile saadetava teatega.
3. Denonsseerimine jõustub kuue kuu möödumisel päevast, mil peasekretär on teate kätte saanud.

Artikkel 15

Euroopa Nõukogu peasekretär teatab nõukogu liikmesriikidele ja lepinguga ühinenud riikidele igast:

- a) ratifitseerimis- või vastuvõtmisreservatsioonita allakirjutamisest;
- b) ratifitseerimis- või vastuvõtmisreservatsiooniga allakirjutamisest;
- c) ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või ühinemiskirja deponeerimisest;
- d) lepingu artikli 11 kohase jõustumise kuupäevast;
- e) artikli 13 lõigetega 2 ja 3 kooskõlas saadud deklaratsioonist;
- f) artikli 14 kohaselt saadud teatest ja kuupäevast, mil denonsseerimine jõustub;
- g) teadaandest, mis on talle saadetud artikli 8 alusel.

Selle kinnituseks on täievolilised esindajad lepingule alla kirjutanud.

Koostatud 1973. aasta 26. oktoobril Strasbourgis inglise ja prantsuse keeles ühes eksemplaris, mõlemad tekstid on võrdse õigusjõuga ja deponeeritakse Euroopa Nõukogu arhiivi. Euroopa Nõukogu peasekretär edastab tõestatud koopiad allakirjutanud ja ühinenud riikidele.

Lisa

SURNUKEHA SAATEDOKUMENT (*LAISSEZ-PASSER*)

See saatedokument (*laissez-passer*) on väljastatud surnukehade üleandmise lepingu artiklite 3 ja 5 kohaselt¹.

On antud luba järgmise isiku surnukeha äraviimiseks.

Ees- ja perekonnanimi .....
suri (kuupäev) ..... (kus) .....
surma põhjus (kui on teada)² ja³ .....
Surnu vanus .....
Sünnikuupäev ja -koht (kui on teada) .....
Surnukeha transportitakse .....
..... (veovahend)
..... (lähtekoht)
..... (marsruut)
..... (sihtkoht)

Surnukeha on lubatud transportida. Nende riikide asutused, mille territooriumil surnukeha veetakse, on kohustatud surnukeha takistusteta läbi laskma.

Koostatud .....

.....

Pädeva isiku allkiri

Pädeva asutuse pitser

¹ Artiklite 3 ja 5 tekst peab olema saatedokumendi (*laissez-passer*) tagaküljel.

² Surma põhjus peab olema märgitud inglise või prantsuse keeles või Maailma Tervishoiuorganisatsiooni (WHO) haiguste rahvusvahelise klassifikatsiooni numberkoodiga.

³ Kui surma põhjust ei ole ametisaladuse tõttu märgitud, peab surma põhjusele osutav tunnistus olema pitseeritud ümbrikus surnukeha veol kaasas ja see tuleb esitada sihtriigi pädevale asutusele. Pitseeritud ümbrik, mis kannab identifitseerimiseks vajalikke väliseid tunnuseid, kinnitatakse kindlalt saatedokumendi külge.

Teine võimalus on teha saatedokumendile märke, kas isik on surnud loomulikku surma ja mitterakkavasse haigusesse.

Kui ei ole tegemist sellise juhtumiga, tuleb esitada surma asjaolud või nakkushaiguse kirjeldus.